

УДК 639. 311

**ВПЛИВ ЗИМІВЛІ НА ЗМІНУ МАСИ ТІЛА, КОЕФІЦІЄНТ
ВГОДОВАННОСТІ ТА ДЕЯКІ БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ
РИБОПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ**

Данильчук Г. А.

Миколаївський державний сільськогосподарський інститут

Враховуючи значимість зимівлі при виробництві рибопосадкового матеріалу нами були проведені спеціальні дослідження зорієнтовані на вивчення впливу так іменуємого голодного обміну на масу тіла, коефіцієнт вгодованості та деякі біохімічні показники цьогорічок коропа та білого товстолобика в умовах Миколаївського рибокомбінату. Для рішення поставленої задачі цьогорічні коропа були поділені на три, а товстолобика на дві розмірно-вагові групи, які об'єктивно відобразили якість рибопосадкового матеріалу. При цьому необхідно відзначити, що вирощені цьогорічки білого товстолобика за масою не відповідали стандарту. Стосовно коропа лише одна група була наближена до стандарту за середньою індивідуальною масою. При оцінці середньої індивідуальної маси у розрізі окремих груп використовували метод рендомізації, що дозволило з великого масиву вибрати особини з масами тіла, об'єктивно відображаючими фактичну картину.

В процесі зимівлі в розрізі розмірно-вагових груп чи варіантів дослідів здійснювався контроль за фізико-хімічними параметрами середовища та основними рибоводними показниками зимуючих цьогорічок. При цьому основна увага акцентувалася на динаміці зміни маси тіла, коефіцієнта вгодованості та основних біохімічних показників зимуючих риб. Для отримання вихідних даних кожна група цьогорічок зважувалася, вимірювалася та підлягала біохімічному аналізу, що дозволило отримати уяву про такі інтер'єрні показники як вміст жиру, білка, золи та вологи в тілі вирощених цього річок.

Після завершення зимівлі аналогічний аналіз був проведений з річниками коропа та білого товстолобика. Враховуючи той факт, що більшість видів заgonу короповидних, що розводяться в середніх широтах, не живляться в зимовий період, до яких і відносяться короп та білий товстолобик, певний очевидний інтерес викликає динаміка вивчаємих параметрів на фоні голодного обміну. Знання динаміки маси тіла, коефіцієнта вгодованості та основних біохімічних показників поряд з практичною значимістю викликає інтерес з теоретичної точки зору, що і побудило нас виконати відповідні експериментальні роботи. Фактичні матеріали по результатам зимівлі приведені в таблиці.

Аналіз матеріалів таблиці свідчить про те, що у всіх варіантах (групах риб) незалежно від видової приналежності спостерігається втрата маси тіла, зменшення коефіцієнту вгодованості, що супроводжується значними витратами запасів жиру і суттєвим скороченням вмісту білка. Паралельно з цим в тілі коропа та білого товстолобика зростає вміст золи та вологи. При цьому необхідно відзначити втрату жиру в зимівлю, яка складала у коропа в розрізі груп від 0.33% до 0.34%, у товстолобика в розрізі груп від 1.03% до 1.38%, збільшення золи у коропа від 0.3% до 0.78%, у товстолобика від 0.32% до 0.79%, збільшення вологи у коропа від 0.6% до 2.4%, у товстолобика від 2.1% до 2.9%.

В результаті проведених досліджень встановлено, що знайдені параметри зміни маси, коефіцієнту вгодованості та біохімічного складу стандартних цьогорічок коропа, а також груп коропа та товстолобика, що не досягли стандартної маси не призведе до масової загібелі, але негативно впливає на потенцію росту дворічок. Що в багатьох випадках призведе до того, що на другому році життя особини не досягають стандартної маси. Стосовно до виробництва товарної риби на базі малих водосховищ очевидно, що рибопосадковий матеріал, який не досяг стандартної маси та має значні втрати в процесі зимівлі, в умовах

водоймищ багатолітнього регулювання буде демонструвати низьку виживаємість, а товарної маси риба досягне тільки на третьому році життя.

Таблиця - Вплив зимівлі на масу тіла, коефіцієнт вгодованості та деякі біохімічні показники

Групи та види риб	Середня маса, г	Коефіцієнт нагодованості	Показники, %			
			жир	зола	білок	волога
Цьогорічки						
I	24,3	3,1	1,73	4,76	14,67	76,2
Короп II	8,3	2,9	1,92	4,07	13,41	77,1
III	4,6	2,8	2,01	3,98	13,12	77,9
Білий товстолоби к I	14,5	1,9	1,50	3,16	14,07	75,4
II	5,4	2,1	3,97	3,81	13,12	75,7
Річешки						
I	23,1	2,7	1,18	5,29	13,29	78,6
Короп II	7,7	2,6	1,45	4,85	12,27	78,1
III	3,9	2,6	1,67	4,48	11,82	78,5
Білий товстолоби к I	14,0	1,7	3,45	3,95	11,91	77,5
II	4,8	1,6	2,59	4,13	11,74	78,6

Сумуючи вищевикладене очевидно, що для водоймищ багатолітнього регулювання при орієнтації на пасовищну аквакультуру необхідно вирощувати крупний рибопосадковий матеріал, який характеризувався б не тільки високою виживаємістю, але й доброю потенцією росту, що дозволить йому маси 600-700 г на другому році життя та зумовлюватиме підвищенні реалізаційні ціни і забезпечуватиме високу рентабельність товарного рибництва